

“Si hi ha d’haver una policia per sobre del mossos, ha de ser l’Europol”

Miquel Sellarès (Barcelona, 1946) és una de les persones clau en la creació de la policia de Catalunya. Ara ha publicat ‘Un pas endavant. La història del Mossos que mai no s’ha explicat’ (Ed. Mina), on explica les dificultats que ha trobat aquest cos per a fer les primeres passes.

El llibre porta el subtítol “la història dels Mossos que mai no s’ha explicat”. Apunteu als qui haurien preferit que no existís la policia catalana?

—No, no. Alguns mitjans de comunicació han dit que aquest és un llibre per a passar comptes. Res més lluny de la veritat. És un llibre d’autoestima, dedicat als mossos d’esquadra, especialment a aquells que darrerament se’ls va fer un homenatge per la seva trajectòria. Gent que, sovint, ja han perdut molts cabells o en tenen de blancs, que van sofrir la incomprensió d’una classe política que no va ser capaç de continuar allò que nosaltres havíem fet. Durant vuit o nou anys es va fer un gran buit per l’*ara no toca* —de Jordi Pujol— i l’oposició duríssima de Ferran Cardenal contra la nostra política. Jo crec que havia d’explicar tota aquesta etapa, però no per passar comptes. Si hagués volgut passar comptes, hauria necessitat nou llibres o deu.

—Quines conseqüències ha tingut per a la policia aquella etapa de fre al desenvolupament policíac català?

—Jordi Pujol creia que no tocava. Vam estar deu anys amb l’*això no toca* i amb un furibund atac contra la policia de Catalunya per part de Ferran Cardenal, governador civil de Barcelona en època de Felipe González. Cardenal anava molt més enllà que les instàncies de l’estat a Madrid; fins i tot, diria, amb formes i maneres obsessives. Durant aquests anys hi va haver un buit en el

qual no es va desplegar la nostra policia. Després d’aquella etapa d’estancament, durant l’època de Cardenal, arriba un moment que el president Pujol es convenç que cal el desplegament d’un model de policia propi; *ara toca*. Era un context polític més procliu, amb el PP al poder, que necessitaven negociar, etc. Aquí voldria reconèixer una cosa, que és dura per a una persona que es considera progressista, com jo. I és que els avenços de la policia de Catalunya van tenir lloc amb el PP. Això dol dir-ho, però és així. I s’explica perquè els dels PSOE tenen un gran sentiment nacionalista espanyol i d’estat. Els del PP també, però si cal, com que són gent sense gaires escrúpols, estan més disposats a vendre-se’l.

I bé, arriba a un moment, després de deu anys, que et trobes que has de fer un desplegament de la policia a corre-cuita. I allò que s’hauria pogut fer amb tranquil·litat, amb promocions de 300, 400 o 500 nous agents, que segurament és el que pot donar de si una societat com la nostra, s’ha de fer amb promocions enormes, de 1.300 persones.

Espero que no, però això pot originar problemes més tard. Hi insisteixo, espero que no passi i que els companys que han entrat al cos entenguin tots la gran responsabilitat que tenen amb la ciutadania de Catalunya. De tota manera, que ningú no s’espanti, que a l’època de Martín Villa també li va passar una cosa semblant a la policia nacional.

—Per què ha costat que una majoria política a Catalunya es convencés de la necessitat d’un model de policia propi?

—A Catalunya, els nostres polítics mai no han tingut sentit d’estat. N’hi ha que n’han tingut, sí, com Narcís Serra, que va fer coses molt importants, Miquel Roca o Jordi Pujol... Però en van tenir vers Espanya. De la transició ençà, quins polítics hem tingut amb sentit d’estat vers Catalunya?

—Però fins i tot avui hi ha qui és molt crític, pràcticament acabat el desplegament, amb els mossos d’esquadra.

—Forma part d’aquest infantilisme polític del país, d’aquesta manca de sentit d’estat que deia, en aquest cas envers la policia. Als espanyols, la seva policia, que ningú la toqui! Nosaltres, sobre la nostra policia hi posem tots els llums, tots els microscopis, i qualsevol error que cometin, que segur que en cometran perquè són persones, genera grans portades als diaris. En canvi, no hi ha cap mitjà que ompli portades de diaris i de telenotícies amb les actuacions, per exemple, de la policia espanyola al País Basc... Quaranta anys després i encara ens dura la tremolor de cames?

—De tota manera, alguns sectors socials no acaben de valorar positivament els mossos.

—A veure, cal parlar clar. No vam fer un cos de les monges de la Mare de Déu de Calcuta. Vam fer una policia. I la vam fer en una societat com la catalana, en la qual la paraula *policia* sempre havia representat l’enemic. Per la qual cosa, canviar el model era molt més difícil, perquè implicava canviar la percepció social sobre la policia. Algú es va pensar que, com que era *la dels nostres*, no passaria res... Vam passar d’un model basat en la por a una percepció que els nostres ho tolerarien tot, especialment, entre alguns sectors joves del país. Llavors, en un moment

determinat, els mossos potser van haver de fer alguns gestos més d'autoritat per mirar de trencar aquesta imatge.

Però ara, la nostra policia està en un procés d'assentament. És probable que cometi errors. I cal demanar a la societat que sigui exigent en la transparència del cos, en el respecte escrupolós dels drets i de les llibertats, en tot. Però, compte, també hem de pensar que el policia, en cert moments, s'ha de defensar. És dur, però és així. Perquè la policia hauria de ser el darrer esglaó per a resoldre els problemes socials. I repeteixo: el darrer, no el primer, com sembla de vegades, perquè hi ha qui creu que tot té una solució policíaca. No. Abans, hi ha tot un seguit de solucions que s'han de trobar en uns altres nivells, en el camp de l'educació, dels serveis socials, del món laboral, de la justícia, etc. I quan tot això no funciona, la policia ha de poder tenir, sempre amb el respecte escrupolós de la llei, prou capacitat per a actuar.

—**També hi ha una part del llibre que analitza els reptes que ha d'encarar la policia catalana. Quins en destaquen?**

—L'1 de novembre tindrem el desplegament completat, quan es cobreixin les comarques de ponent i les de l'Ebre. Fins ara hem fet musculatura, ara toca una època d'assentament al territori i de fer cervell. De promocions molt petites i seleccionades, anant a cercar gent a les universitats, a centres de recerca, bons professionals, i captar-los cap a la policia de Catalunya, com fan totes les policies del món.

—**I tot això compaginant-ho amb la complicada relació amb les forces de seguretat espanyoles, no?**

—Jo demanaria als cossos de seguretat de l'estat que tinguessin sentit del ridícul. Fa uns quants dies que el senyor Ortega va prendre possessió com a màxim responsable de la policia espanyola a Catalunya. És un gran professional de la policia, val a dir-ho, però en el seu discurs diu que ve a dirigir el que és una mena d'FBI espanyola a Catalunya. Home, s'ha de tenir sentit del ridícul. Primer, que l'FBI treballa sobre un continent sencer, pràcticament, sobre centenars de milions de persones i 54 estats, molts dels quals més grans que Espanya. Per tant, cal que la nostra policia es pugui adaptar a les noves

JORDI PLAY

circumstàncies i pugui treballar amb la col·laboració necessària amb la policia nacional i la guàrdia civil, però amb connexió directa, sense supeditacions. Si hi ha d'haver una policia per sobre dels mossos, és l'Europol.

Fa 25 anys, els qui ens vam posar en això de voler fer una policia catalana, érem uns il·luminats que mai ens vam imaginar que arribariem on som. Doncs ara, jo dic que en deu anys més o quinze ja no tindrà cap sentit la permanència dels cossos de seguretat de l'estat a Catalunya. La nostra policia no és com aquelles policies del cinema, en què hi ha un xèrif i que, quan hi ha un delictes important, baixa un senyor d'un cotxe i els diu: "Aparteu-vos, que hem arribat els federals." No, això no va així. I si hem de fer els *federals*, fem-los, però amb sentit del ridícul, amb rigor i seriosament. Per tant, per sobre dels mossos sí que hi ha d'haver una altra policia, però és l'Europol. Voler que cada estat tingui el seu FBI és anar enrere en la història, perquè el delictes global no té fronteres.

—**En l'àmbit actual, com valoreu la gestió dels mossos des del Departament d'Interior i Relacions Institucionals, de Joan Saura?**

—Va ser un error que la policia de Catalunya passés a mans d'ICV, com també ho hauria estat que passés a mans d'ERC. Els mossos estan un mo-

ment d'assentament; per tant, ja tenen prou problemes propis i no en necessiten d'afegits, derivats de la política. En aquest cas, a més, s'hi afegeix que Joan Saura és el tercer home del govern i el cap d'un partit polític. També entenc que va ser un error d'afegir tot de competències, que ben bé no se sap què són, al Departament d'Interior.

Crec que el conseller d'Interior ha de respondre a un perfil una mica més gris, políticament parlant, d'algú que no necessiti ni busqui notorietat pública. També penso que hi ha hagut algun nomenament nefast. No es poden posar polítics amb ganes de sobresortir i de sortir als diaris a dirigir la policia.

Ara hauria estat millor un conseller o consellera del partit majoritari, que hauria passat molt més desapercbut i hauria evitat tensions i problemes a un cos, el de la policia catalana, que tot just es va assentant.

Val a dir, a més, que això ha permès a certs mitjans de comunicació i poders fàctics de l'estat, i a certs sectors del país, d'erosionar la nostra policia, de manera indirecta, per mitjà dels atacs a Iniciativa. La seva gestió a Interior pot haver tingut errors, però també és cert que sovint han estat magnificats i utilitzats per mirar d'erosionar la policia catalana de manera indirecta.

Enric Rimbau